

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 485/2015-36

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 8. decembra 2015 v senáte zloženom z predsedu Rudolfa Tkáčika a zo sudcov Jany Baricovej a Ľubomíra Dobríka o prijatej sťažnosti [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Mišúrom, PhD., Záhradnícka 27, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 Sžo/14/2013 z 26. februára 2015 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED], na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 Sžo/14/2013 z 26. februára 2015 porušené bolo.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 Sžo/14/2013 z 26. februára 2015 z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť [REDAKOVANÉ], trovy konania v sume 444,66 € (slovom štyristoštyridsaťštyri eur a šesťdesiatšesť centov) na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Jána Mišuru, PhD., Záhradnícka 27, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 485/2015-13 zo 6. októbra 2015 podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prijal na ďalšie konanie sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), v časti, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Sžo/14/2013 a jeho rozsudkom z 26. februára 2015. Vo zvyšnej časti bola sťažnosť pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietnutá.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol štátnym zamestnancom [REDAKOVANÉ] (ďalej len „zamestnávateľ“), s ktorým bol pôvodne rozhodnutím z 22. januára 2009 podľa zákona č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení do 31. októbra 2009 skončený štátnozamestnanecký pomer; v odvolacom konaní sťažovateľ nebol úspešný. Na základe sťažovateľom podanej žaloby v správnom súdnictve na Krajskom súde v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) krajský súd v konaní vedenom pod sp. zn. 4 S/88/2009 rozsudkom č. k. 4 S/88/2009-80 z 8. októbra 2010 zrušil druhostupňové rozhodnutie sp. zn. 101/345/2009 zo 7. apríla 2009. Nové správne rozhodnutie sťažovateľ opäť napadol žalobou a krajský súd rozsudkom č. k. 2 S/24/2011-121 z 23. mája 2012 zrušil nielen rozhodnutie žalovaného sp. zn.

101/2427/2010 zo 14. decembra 2010 (opätovné druhostupňové rozhodnutie žalovaného), ale aj (prvostupňové) rozhodnutie o skončení štátnozamestnaneckého pomeru sp. zn. 120/112/2009 z 22. januára 2009 a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 8. septembra 2012.

Následne zamestnávateľ sťažovateľovi oznámil, že postupuje v súlade s ustanovením § 129 zákona č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej službe“) a 26. septembra 2012 doručil sťažovateľovi výpoveď, ktorá mala mať účinky skončenia štátnozamestnaneckého pomeru, s tým, že navrhovateľ nevyjadril súhlas s trvalým preložením. Pretože predmetná výpoveď (rozhodnutie prvého stupňa) žalovaného neobsahovala žiadne poučenie o opravnom prostriedku, podal sťažovateľ, keďže bol toho názoru, že zamestnávateľ mal postupovať v súlade s § 131 zákona o štátnej službe a pokračovať v konaní začatom pred 1. novembrom 2009, v zákonnej lehote proti tomuto rozhodnutiu v súlade s ustanovením § 131 zákona č. 400/2009 Z. z. v spojení s ustanovením § 137 ods. 1, 2 a 4 zákona č. 312/2001 Z. z. v znení účinnom do 31. októbra 2009 v zákonom ustanovenej lehote odvolanie. Toto odvolanie zamestnávateľ vybavil 21. decembra 2012 odpoveďou sp. zn. 200/2546/2012.

Na žalobu podanú proti tejto „odpovedi“ krajský súd rozsudkom č. k. 1 S/48/2013-148 z 27. júna 2013 „rozhodnutie žalovanej Pôdohospodárskej platobnej agentúry – odpoveď č. 200/2546/2012 zo dňa 21.12.2012 v spojení s rozhodnutím žalovanej zo dňa 26.9. 2012 č. 120/1698/2012 zrušuje podľa § 250j ods. 2 písm. a/ OSP a vec vracia žalovanej na ďalšie konanie“. Na odvolanie zamestnávateľa najvyšší súd uznesením sp. zn. 7 Sžo/14/2013 z 26. februára 2015 rozsudok krajského súdu zrušil a konanie zastavil s tým, že po právoplatnosti uznesenia bude vec postúpená vecne a miestne príslušnému Okresnému súdu Bratislava I.

Podľa názoru sťažovateľa právny záver najvyššieho súdu týkajúci sa statusu žalovaného v konaní pred ním ako správneho orgánu s povinnosťou o skončení pracovného (štátnozamestnaneckého) pomeru sťažovateľa vydať rozhodnutie je natoľko arbitrárny

a nelogický, že je z ústavného hľadiska neospravedlňiteľný a neudržateľný. Poukázal pritom na § 131 zákona č. 400/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého v konaní vo veciach štátnozamestnaneckého pomeru začatom pred 1. novembrom 2009 sa postupuje podľa predpisov platných do 31. októbra 2009. Zdôraznil, že aj zo súdneho spisu vedeného vo veci krajským súdom je zrejmé, že konanie o skončení štátnozamestnaneckého pomeru sa začalo rozhodnutím z 22. januára 2009, ktoré bolo neskôr rozsudkom krajského súdu sp. zn. 2 S 24/2011 z 23. mája 2012 zrušené a vec bola opätovne vrátená žalovanému na ďalšie konanie. Pôvodné konanie o skončení štátnozamestnaneckého pomeru sťažovateľa nebolo žiadnym legálnym spôsobom skončené (§ 30 správneho poriadku).

Sťažovateľ namietol odňatie práva na prístup k súdu tiež tým, že najvyšší súd vo svojom uznesení úplne opomenul skutočnosť, že zrušením rozsudku krajského súdu zrušil aj jeho časť, v ktorej krajský súd zamietol žalobu v časti týkajúcej sa nečinnosti žalovaného a konanie o nej zastavil.

Porušenie základného práva sťažovateľa na spravodlivý proces mal najvyšší súd privodiť aj tým, keď v rozpore s § 213 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) po tom, ako zistil, že sa na vec vzťahuje ustanovenie právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a toto bolo pre rozhodnutie veci rozhodujúce, nevyzval účastníkov konania, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili. Jeho uznesenie následne sťažovateľ označil za prekvapivé a nepredvídateľné a tiež bez náležitého odôvodnenia.

Napokon sťažovateľ namietol nepreskúmateľnosť a arbitrárnosť uznesenia najvyššieho súdu, keď tento v rozpore s ustanovením § 157 ods. 2 OSP jasne a zrozumiteľne a v ústavne konformnom rozsahu neuviedol úvahy, ktorými sa spravoval. Absencia náležitého a presvedčivého odôvodnenia priamo zasahuje do už označeného práva. Podľa sťažovateľa sa najvyšší súd nevysporiadal ani so špecifickými námietkami sťažovateľa, ktoré boli a sú založené priamo na prechodných ustanoveniach zákona č. 400/2009 Z. z. v citovanom ustanovení § 131, *„ktorého znenie priamo popiera konštatovanie Porušovateľa na str. 5 Uznesenia, že žalovaný preto od 1. novembra 2009*

nebol oprávnený vydávať o skončení štátnozamestnaneckého pomeru rozhodnutia s odôvodnením podľa Správneho poriadku...“.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie vydal tento nález:

„Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní vedenom na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 7 Sžo/14/2013 Uznesením zo dňa 26.02.2015 o zrušení Rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 27.07.2013 č. k. 1 S 48/2013-48 a zastavení konania porušil právo Sťažovateľa podľa čl. čl. 46 ods. 1 Ústavy (právo na súdnu ochranu) a na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní vedenom na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 7 Sžo/14/2013 Uznesením zo dňa 26.02.2015 o zrušení Rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 27.07.2013 č. k. 1 S 48/2013-48 a zastavení konania porušil právo Sťažovateľa podľa čl. 12 ods. 1 Ústavy SR (princíp rovnosti v právach).

Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní vedenom na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 7 Sžo/14/2013 Uznesením zo dňa 26.02.2015 o zrušení Rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 17.07.2013 č. k. 1 S 48/2013-48 a zastavení konania porušil čl. 1 ods. 1 Ústavy SR (princíp právnej istoty).

Ústavný súd Slovenskej republiky Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 26.02.2015, sp. zn. 7 Sžo/14/2013 o zrušení Rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 27.07.2013 č. k. 1 S 48/2013-48 o zastavení konania zrušuje a vec vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.“

II.

Najvyšší súd na výzvu ústavného súdu podľa § 29 ods. 3 zákona o ústavnom súde predložil 16. novembra 2015 vyjadrenie k sťažnosti, v ktorom zdôraznil, že pred začatím konania vo veci samej sa predovšetkým zaoberal otázkou, či predmet žaloby patrí do preskúmania zákonnosti správneho súdnictva a či bola uvedená právna vec prejednaná a rozhodnutá vecne správne príslušným krajským súdom. Považoval za nesporné,

že sťažovateľovi bola daná výpoveď zo štátnozamestnaneckého pomeru v čase účinnosti zákona č. 400/2009 Z. z., pričom týmto svojim jednostranným právnym úkonom nerozhodovala o skončení pracovného pomeru k dátumu pred začiatkom účinnosti zákona č. 400/2009 Z. z. Preto podľa najvyššieho súdu sťažovateľ ani nemohol dôvodne predpokladať, že sa bude postupovať podľa predpisov platných do 31. októbra 2009, lebo sa výpoveďou žalovanej nerozhodlo o skončení štátnozamestnaneckého pomeru sťažovateľa k dátumu pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 400/2009 Z. z.

Námietku sťažovateľa, že nekonal v súlade s § 213 ods. 2 OSP, označil za nedôvodnú, lebo na tento postup neboli splnené podmienky. Poukázal na to, že z rozsudku krajského súdu, ako aj zo samotného odvolania je zrejmé, že právna argumentácia žalovanej bola práve založená na právnom názore, ku ktorému sa priklonil aj najvyšší súd, a teda pre sťažovateľa nemohli byť ustanovenia použitého právneho predpisu neznáme a mal sa možnosť k nim vyjadriť.

Najvyšší súd dôrazne oponoval tvrdeniu sťažovateľa o zjavnej nedôvodnosti a arbitrárnosti označeného rozsudku. Poukázal na konštantnú judikatúru ústavného súdu (napr. rozhodnutie ústavného súdu č. k. II. ÚS 508/2010-15 z 25. novembra 2010), v zmysle ktorej skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor najvyššieho súdu svojim vlastným. Prípadný zásah ústavného súdu, a to nahrádzanie právneho názoru najvyššieho súdu, je možné realizovať len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou.

Najvyšší súd súhlasil s prerokovaním veci bez nariadenia ústneho pojednávania.

Vo svojom vyjadrení, ktoré bolo ústavnému súdu doručené 4. decembra 2015, rovnako sťažovateľ vyjadril súhlas s upustením od ústneho pojednávania.

Vo vyjadrení k stanovisku najvyššieho súdu dodal, že najvyšší súd celkom opomenul prechodné ustanovenie § 131 zákona č. 400/2009 Z. z., ako aj skutočnosť, že konanie o skončení štátnozamestnaneckého pomeru sťažovateľa bolo začaté ešte pred účinnosťou zákona č. 400/2009 Z. z. (pôvodné rozhodnutie z 22. januára 2009). Dodal, že bez ohľadu na rozdielnosť jeho právneho názoru na vec a názoru najvyššieho súdu má však právo na určitú kvalitu súdneho procesu, na ústavne konformný výklad práva, a to vrátane zachovania princíp zákazu retroaktivity. Ak najvyšší súd dôvodne dospel k inému právnomu názoru pri svojom rozhodovaní, mal by dané dôvody uviesť v ústavne konformnom rozsahu. Odôvodnenie rozhodnutia najvyššieho súdu je podľa sťažovateľa však v priamom rozpore s § 131 zákona č. 400/2009 Z. z. a najvyšší súd neuviedol nič, čím by podporil svoj právny názor a čím by sa súčasne vysporiadal s tvrdením sťažovateľa o povinnosti žalovaného postupovať podľa týchto prechodných ustanovení zákona č. 400/2009 Z. z.

Ústavný súd podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde so súhlasom účastníkov upustil v danej veci od verejného ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

III.1 K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už uviedol, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutie všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/01).

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. podľa čl. 36 ods. 1 listiny) spočíva v oprávnení každého domáhať sa ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, porušenie ktorého sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy

v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy). Táto povinnosť všeobecných súdov vzhľadom na ich postavenie ako primárnych ochrancov ústavnosti a vzhľadom na povinnosť Slovenskej republiky rešpektovať medzinárodné záväzky vyplývajúce z medzinárodných zmlúv o ochrane ľudských práv a základných slobôd (pozri napr. III. ÚS 79/02) zahŕňa zároveň požiadavku rešpektovania procesných garancií spravodlivého súdneho konania vyplývajúcich z čl. 6 dohovoru v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva.

Tieto zásady týkajúce sa vzťahu ústavného súdu a všeobecných súdov pri ochrane ústavnosti, ktoré možno vyvodit' z doterajšej konštantnej judikatúry ústavného súdu, boli relevantné aj pri rozhodovaní v danej veci.

Sťažovateľ tvrdí, že jeho v sťažnosti označené práva boli porušené tým, že najvyšší súd vyhodnotil výpoveď zo štátnozamestnaneckého pomeru danú sťažovateľovi ako samostatný právny úkon – oddelený od predchádzajúceho konania zamestnávateľa o skončení štátnozamestnaneckého pomeru sťažovateľa začatého vydaním rozhodnutia sp. zn. 120/112/2009 z 22. januára 2009, ktoré bolo zrušené rozsudkom krajského súdu č. k. 2 S/24/2011-121 z 23. mája 2012 po opätovnom potvrdení rozhodnutiami sp. zn. 101/345/2009 zo 7. apríla 2010 (zrušené rozsudkom krajského súdu č. k. 4 S/88/2009-80 z 8. októbra 2010) a sp. zn. 101/2427/2010 zo 14. decembra 2010 (zrušené rozsudkom krajského súdu č. k. 2 S/24/2011-121 z 23. mája 2012). Najvyšší súd tak podľa sťažovateľa ignoroval to, že „výpoveď“ bola daná stále v rámci tohto správneho konania začatého za účinnosti zákona o štátnej službe č. 312/2001 Z. z., preto ju podľa sťažovateľa treba posudzovať ako správne rozhodnutie práve podľa zákona č. 312/2001 Z. z., hoci bola (vy)daná až za účinnosti nového zákona o štátnej službe č. 400/2009 Z. z., a to vzhľadom na jeho prechodné ustanovenie § 131.

Najvyšší súd aj vo svojom vyjadrení zotrval na stanovisku, že výpoveď daná sťažovateľovi je právnym úkonom urobeným v režime zákona č. 400/2009 Z. z., a teda nie je správnym rozhodnutím. Z tohto dôvodu je toho názoru, že postupoval správne a v súlade so zákonom, keď konanie o žalobe sťažovateľa podľa § 247 a nasl. OSP zastavil a vec postúpil okresnému súdu, aby o veci ako o pracovnoprávnej rozhodol.

S týmto názorom sa nemožno stotožniť. Vo veci štátnozamestnaneckého pomeru sťažovateľa bolo od 22. januára 2009, kedy bolo vydané rozhodnutie zamestnávateľa sp. zn. 120/112/2009 podľa § 40 ods. 2 písm. a) zákona č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej službe“), vedené správne konanie (§ 125 ods. 1 a 2 zákona o štátnej službe) podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“). Toto konanie nebolo žiadnym zákonne súladným spôsobom (napr. podľa § 30 správneho poriadku) skončené. Rozsudkom krajského súdu č. k. 2 S/24/2011-121 z 23. mája 2012 bolo síce toto rozhodnutie zrušené, avšak vec bola zamestnávateľovi sťažovateľa vrátená na ďalšie konanie; tento rozsudok teda sám osebe nemal za následok skončenie správneho konania.

Z obsahu spisového materiálu je nesporné, že štátnozamestnanecký pomer sťažovateľa bol prvýkrát skončený rozhodnutím jeho zamestnávateľa sp. zn. 120/112/2009 z 22. januára 2009 v spojení s rozhodnutím sp. zn. 101/345/2009 zo 7. apríla 2009. Tieto rozhodnutia boli dvakrát predmetom súdneho prieskumu podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred krajským súdom. V skoršom konaní krajský súd rozsudkom č. k. 4 S/88/2009-80 z 8. októbra 2010 zrušil „len“ správne rozhodnutie druhého stupňa, t. j. rozhodnutie vedúceho služobného úradu sp. zn. 101/345/2009 zo 7. apríla 2009 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Po tom, ako vedúci služobného úradu rozhodnutím sp. zn. 101/2427/2010 zo 14. decembra 2010 opätovne rozhodol o odvolaní sťažovateľa proti jeho rozhodnutiu sp. zn. 120/112/2009 z 22. januára 2009 (odvolanie sťažovateľa odmietol a rozhodnutie potvrdil), krajský súd rozsudkom č. k. 2 S/24/2011-121 z 23. mája 2012 zrušil obe rozhodnutia zamestnávateľa a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Zrušenie prvostupňového a druhostupňového rozhodnutia o skončení štátnozamestnaneckého pomeru sťažovateľa (t. j. rozhodnutia sp. zn. 120/112/2009 z 22. januára 2009 a rozhodnutia sp. zn. 101/2427/2010 zo 14. decembra 2010) súdom a vrátenie veci na ďalšie konanie znamená, že správne konanie o skončení štátnozamestnaneckého pomeru sťažovateľa nie je právoplatne skončené a zamestnávateľ ako správny orgán bol povinný v ňom pokračovať, a to napriek tomu, že medzičasom, dňom

1. novembra 2009, nadobudol účinnosť zákon č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 400/2009 Z. z.“).

Podľa § 131 zákona č. 400/2009 Z. z. v konaní vo veciach štátnozamestnaneckého pomeru začatom pred 1. novembrom 2009 sa postupuje podľa predpisov platných do 31. októbra 2009.

Vychádzajúc z citovaného znenia ustanovenia § 131 zákona č. 400/2009 Z. z. neskončené správne konania vedené ešte podľa zákona o štátnej službe podľa predpisov platných do 31. októbra 2009 je potrebné aj po nadobudnutí zákona č. 400/2009 Z. z. chápať ako jeden celok.

Preto aj „výpoveď“ sp. zn. 120/1698/2012 z 26. septembra 2012, ako aj „odpoveď“ zamestnávateľa sp. zn. 200/2546/2012 z 21. decembra 2012 treba považovať za rozhodnutie vydané v tomto (neskončenom, a teda pokračujúcom) správnom konaní (k tomu pozri napr. uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 5 Nds/23/2012 z 29. novembra 2012).

Právny záver najvyššieho súdu, že označené akty zamestnávateľa treba posudzovať čisto v režime zákona č. 400/2009 Z. z., takto potom neobstojí, pretože najvyšší súd celkom opomenul jeho prechodné ustanovenie § 131. V zmysle tohto prechodného ustanovenia je, naopak, potrebné „odpoveď“ zamestnávateľa sp. zn. 200/2546/2012 z 21. decembra 2012 posudzovať ako rozhodnutie vydané v dosiaľ neskončenom správnom konaní, ako to urobil krajský súd, resp. ako tvrdí sťažovateľ, a žalobu proti nej smerovanú prerokovať v konaní v správnom súdnictve ako žalobu proti rozhodnutiu a postupu správneho orgánu. Ak teda najvyšší súd konanie zastavil z dôvodu nedostatku vecnej príslušnosti, vec v jej merite neprerokoval a postúpil ju okresnému súdu, odňal sťažovateľovi možnosť konať pred vecne príslušným správnym súdom.

Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 7 Sžo/14/2013 z 26. februára 2015 tak svojimi účinkami porušilo základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých

reálne uplatnenie, zabezpečenie a realizácia vylučujú takýto postup a rozhodnutie. Preto ústavný súd skonštatoval porušenie označených práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto nálezu. Ústavný súd zároveň toto uznesenie najvyššieho súdu zrušil a vrátil na ďalšie konanie. Tým sa otvára priestor na to, aby sa najvyšší súd sám nanovo vyrovnal s ochranou označeného základného práva hmotného charakteru, pričom je viazaný tu vyslovenými právnymi názormi ústavného súdu.

IV.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1 (čl. 127 ods. 1 ústavy, pozn.), a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 (čl. 127 ods. 1 ústavy, pozn.) vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo ak to je možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1 (čl. 127 ods. 1 ústavy, pozn.), obnovil stav pred porušením.

Keďže ústavný súd rozhodol, že uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 7 Sžo/14/2013 z 26. februára 2015 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ústavný súd tento rozsudok zrušil (čl. 127 ods. 2 ústavy v spojení s § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde) a vrátil vec najvyššiemu súdu na ďalšie konanie [čl. 127 ods. 2 v spojení s § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde], v ktorom bude najvyšší súd viazaný právnymi názormi ústavného súdu vyslovenými v tomto náleze [§ 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde (bod 2 výroku tohto nálezu)].

Úlohou najvyššieho súdu bude v ďalšom priebehu odvolacieho konania rozhodnúť o odvolaní žalovaného v konaní pred najvyšším súdom proti rozsudku krajského súdu č. k. 1 S/48/2013-148 z 27. júna 2013 takým spôsobom, ktorý bude ústavne konformný a bude v súlade s právnymi názormi ústavného súdu vyslovenými v tomto náleze.

Ústavný súd pri rozhodovaní o trovách požadovaných právny zástupcom sťažovateľa vychádzal z § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy. Sťažovateľ bol vo veci úspešný, a preto bolo potrebné rozhodnúť o úhrade trov konania pozostávajúcich z náhrady trov právneho zastúpenia pred ústavným súdom.

Podľa § 1 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) výpočtovým základom na účely tejto vyhlášky je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok predchádzajúceho kalendárneho roka.

Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok 2014, ktorá bola 839 €, keďže išlo o úkony právnej služby vykonané v roku 2015. Úhradu priznal za tri úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia a spísanie sťažnosti a vyjadrenie k vyjadreniu najvyššieho súdu) podľa § 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 14 ods. 1 písm. a) a c) a § 16 ods. 3 vyhlášky, a to za každý úkon po 139,83 €, t. j. spolu v sume 419,49 €, čo spolu s režijným paušálom trikrát po 8,39 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje sumu 444,66 €. Keďže sťažovateľ nepredložil doklad o registrácii jeho právneho zástupcu ako platcu DPH, ústavný súd priznanú náhradu trov právneho zastúpenia o jej sumu nenavýšil.

Priznanú úhradu trov právneho zastúpenia je najvyšší súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Z týchto dôvodov ústavný súd rozhodol o úhrade trov konania tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto nálezu.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, nadobudne toto rozhodnutie právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. decembra 2015